

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(поступило від «*10*» *листопада* 2020 р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

**БІЗНЕС-ТЕХНОЛОГІЇ /
BUSINESS TECHNOLOGIES**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: Трубей О.М., канд. екон. наук, доц.,
Пурденко О.А., канд. екон. наук, ст.викл.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри економіки та фінансів підприємства 13.05.2020 року, протокол № 11.

Рецензенти: Афанасьєв К.М., к.е.н. доцент кафедри економіки та фінансів підприємства;
Іванова О. М., к.е.н., доцент кафедри цифрової економіки та системного аналізу
Кивенко В.П., директор ТОВ «ГОЛД-Гранд»

Навчально-методичне видання

БІЗНЕС-ТЕХНОЛОГІЇ

ПРОГРАМА

Освітній ступень	Бакалавр
Галузь знань	12 «Інформаційні технології»
Спеціальність	124 «Системний аналізу»
Спеціалізація	«Інформаційні технології та бізнес-аналітика (Data Science)»

Автори: Трубей Оксана Миколаївна
Пурденко Олена Анатоліївна

ВСТУП

Програму дисципліни «Бізнес-технології» складено у відповідності до її місця та значення у структурно-логічній схемі, що передбачена освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за галуззю знань 12 «Інформаційні технології», спеціальністю 124 «Системний аналіз», спеціалізацією «Інформаційні технології та бізнес-аналітика (Data Science)».

Програму підготовлено відповідно до Стандартів вищої освіти України зі спеціальностей 124 «Системний аналіз» та відповідної освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів КНТЕУ.

Програма охоплює всі тематичні блоки, необхідні для формування у студентів системи спеціальних знань про базові засади, проблематику і можливості започаткування власної справи та використання сучасних бізнес-технологій для підвищення результативності та ефективності підприємницької діяльності.

Методика вивчення дисципліни дозволяє здобувачам вищої освіти отримати відповідні знання та набути практичних навичок необхідних для створення власного бізнесу та застосування різноманітних бізнес-технологій в процесі підприємницької діяльності. Це дозволить сформувати компетенції висококваліфікованого спеціаліста, здатного забезпечити високий рівень ефективності та конкурентоспроможності бізнесу в умовах ринкової економіки.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Розвиток бізнес-діяльності являється основою забезпечення економічного благополуччя будь-якого суспільства. Саме тому, пріоритетність бізнес-освіти та посилення підприємницької активності молоді набуває особливої актуальності в сучасних умовах розбудови економіки України.

В той же час, ведення власного бізнесу вимагає мобілізації внутрішнього економічного потенціалу для подолання фінансових проблем, протидії ризикам та використання ефективних, інноваційних інструментів конкурентної боротьби на ринку. За таких умов найновішою концепцією в управлінні бізнесом є застосування сучасних бізнес-технологій, які можуть використовуватись підприємцями як під час кризи, так і в умовах успішної бізнес-діяльності.

У рамках курсу «Бізнес-технології» студенти ознайомлюються як з технологією створення власної справи так і з можливостями застосування сучасних бізнес-технологій у підприємництві.

Метою вивчення дисципліни «Бізнес-технології» є формування професійних компетенцій з методології проектування, організації та використання бізнес-технологій в різних галузях економіки, спрямованих на створення та забезпечення ефективного, прибуткового функціонування власного бізнесу.

Завданнями вивчення дисципліни «Бізнес-технології» є набуття знань щодо закономірностей, принципів та особливостей бізнес-технологій, зокрема щодо:

- сутності, цілей, завдань та технологій створення власного бізнесу;
- надання цілісної системи наукових знань у сфері теорії та практики застосування бізнес-технологій;
- розуміння процесу запровадження бізнес-технологій в системі бізнесу та його складових;
- вміння використовувати отриманні теоретичні знання в галузі бізнес-технологій у практичних ситуаціях;
- засвоєння основних аспектів щодо запровадження бізнесу, оцінки та підвищення ефективності його функціонування за допомогою сучасних бізнес-технологій.

Предметом вивчення дисципліни є теоретичні, методичні та практичні засади сучасної технології створення бізнесу та здійснення комерційних, фінансових, посередницьких та інших операцій за допомогою сучасних бізнес-технологій.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Програма дисципліни «Бізнес-технології» базується на вивченні таких дисциплін, як: «Правознавство», «Офісні комп'ютерні технології».

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Бізнес-технології» забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою:

*«Інформаційні технології та бізнес-аналітика (DataScience)»
(ОС бакалавр)*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
К07	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	1-3, 6-7, 10-12
К15	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	3-5, 9
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПР16	Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	3-5, 9

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1

Природа та економічна сутність підприємництва

Сутнісні характеристики феномену підприємництва. Основні підходи до розуміння сутності підприємництва: атрибутивний, процесуальний, діяльнісний, функціональний та інституціональний. Принципи підприємництва. Функції підприємництва. Суб'єкт підприємництва. Права та обов'язки підприємців. Концептуальні аспекти проблематики підприємництва. Модель функціонування підприємництва. Фактори соціопсихологічного регулювання підприємництва: суспільні передумови, фактор масової свідомості, особистісний фактор, груповий фактор.

Роль і місце малого підприємництва в ринковій економіці. Етапи розвитку малого підприємництва в Україні. Базове правове забезпечення розвитку малого підприємництва в Україні. Державне регулювання підприємницької діяльності в розвинених країнах світу. Підприємницька політика України. Національна програма сприяння розвитку малого підприємництва в Україні.

Рекомендована література:

Основна: 1, 5.

Додаткова: 10, 13.

Інтернет-ресурси: 17, 23, 25, 26.

Тема 2

Концептуальні засади бізнесу

Сутність бізнесу. Бізнес і підприємництво. Ознаки бізнесу. Класифікація бізнесу. Головні умови функціонування бізнесу. Суб'єкти та об'єкти бізнесу. Зовнішнє та внутрішнє оточення бізнесу. Види і форми бізнесу. Форми бізнес-підприємств.

Бізнес і власність. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Корпоративне управління в ринковому секторі економіки. Основні теорії управління бізнесом. Фінансово-промислові групи. Глобалізація бізнесу. Основні форми і засоби регулювання бізнесу з боку держави. Значення фінансового регулювання. Важливість політики державних замовлень для розвитку бізнесу.

Рекомендована література:

Основна: 1, 5, 6

Додаткова: 9,11.

Інтернет-ресурси: 22, 23,24, 25.

Тема 3

Технологія започаткування власної справи.

Стадії та етапи створення власної справи. Ідея і мета організації власної справи. Джерела бізнес-ідей. Групи методів пошуку підприємницької ідеї. Принципи створення власної справи. Бізнес-моделі (типи бізнесу) з урахуванням сучасних тенденцій та можливостей інноваційних технологій. Форми створення власної справи. Аналіз зовнішнього бізнес-оточення. Аналіз внутрішнього бізнес-середовища. Формування ефективного бізнес-плану. Роль та структура бізнес-плану в організації бізнесу. Характеристика маркетингової і фінансової компонент бізнес-плану. Сутність виробничого плану. Засновницькі документи. Зміст установчих документів та їх підготовка. Принципи розробки найменування підприємства. Формування початкового підприємницького капіталу та капіталоутворюючі елементи. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності. Відкриття рахунку в банках. Ліцензування діяльності підприємства.

Рекомендована література:

Основна: 1, 5, 6

Додаткова: 9,11.

Інтернет-ресурси:22, 23,24, 25.

Тема 4

Соціальна відповідальність бізнесу

Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність у системі сталого розвитку. Види соціальної відповідальності. Підстави соціальної відповідальності. Принципи соціальної відповідальності.

Соціальна відповідальність бізнесу у розрізі об'єктів відповідальності. Новітні інструменти стратегічної корпоративної філантропії. Соціально відповідальний маркетинг. Відповідальне

управління ланцюгом постачання. Відповідальність компаній щодо партнерів по бізнесу. Історичний розвиток інклюзивних бізнес-моделей. Сутність схеми ведення підприємницької діяльності, що включає бідних в якості споживачів, покупців, працівників, виробників і підприємців на всіх етапах створення доданої вартості. Методика запровадження інклюзивних бізнес-моделей.

Рекомендована література:

Основна: 1.

Додаткова: 9.

Інтернет-ресурси: 22,23,24,25.

Тема 5

Безпека бізнесу

Сучасне трактування безпеки бізнесу. Організація захисту від зовнішньої небезпеки. Система охорони компанії. Організація контролю за діями конкурентів. Врахування змін в економічній, науково-технічній, екологічній та правовій сферах. Організація внутрішнього контролю. Контроль за рівнем дисципліни праці. Форми контролю якості праці. Охорона комерційної таємниці. Безпека бізнесу і мотивація персоналу.

Рекомендована література:

Основна: 1,6

Додаткова: 10, 11,14.

Інтернет-ресурси: 22, 23.

Тема 6

Сучасні бізнес-інструменти та технології

Сутність бізнес-технології та бізнес-моделі. Класифікація бізнес-інструментів. Сучасні бізнес-технології в сфері матеріального виробництва. Сучасні бізнес-технології в сфері нематеріального виробництва. Бізнес технологія як основа бізнес-моделі. Відмінність бізнес-моделі від стратегії підприємства. Розробка бізнес стратегії. Визначення ключових аспектів, які необхідні для впровадження стратегії. Економічний аналіз бізнес

процесів. Рушійні сили нової економіки. Особливості сучасного бізнесу. Причини появи нових бізнес-технологій.

Рекомендована література:

Основна: 1, 5.

Додаткова: 7, 14.

Інтернет-ресурси: 17, 17.

Тема 7

Аутсорсинг та інсорсинг

Правове та інформаційне забезпечення аутсорсингу. Види аутсорсингу. Виробничий аутсорсинг. ІТ-аутсорсинг. Аутсорсинг управління знаннями. Форми аутсорсингу. Обслуговування інфокомунікаційних систем підприємства. Аутсорсинг ЦОД (Центру Обробки Даних). Зовнішнє розміщення інфокомунікаційних систем (Software as a Service). Аутсорсинг у фінансовій сфері. Аутсорсинг в сфері управління персоналом. Аутсорсинг в сфері роздрібної торгівлі. Аутсорсинг видавничої діяльності. Логістичний аутсорсинг. Соціальний аутсорсинг.

Сутність інсорсингу як автономної структурної одиниці. Фінансовий інсорсинг. Інсорсинг трудових ресурсів. Інсорсинг інформаційних систем. Переваги та недоліки інсорсингу. Причини застосування інсорсингу. Реалізація інсорсингового проекту. Приклади інсорсингу.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 5, 6, 7, 13.

Інтернет-ресурси: 23, 24, 25, 26.

Тема 8

Краудсорсінг та краудфандінг

Теоретичні основи краудсорсінгу. Методи залучення до краудсорсінгу та способи використання творчих здібностей його учасників. Типи субпідрядної роботи краудсорсінгу з застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

Краудфандінг та колаборація. Типи об'єднань донорів стартапів. Світові стартап майданчики та історія їх заснування. Сучасні підходи до краудфандінга в світі.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 8,13,14.

Інтернет-ресурси: 17, 20, 21.

Тема 9

Електронна комерція

Історія розвитку електронної комерції. Сучасне трактування електронної комерції. Види та класифікація електронної комерції. Електронний обмін інформацією (Electronic Data Interchange, EDI). Електронна торгівля (англ. e-trade) та електронні гроші (e-cash). Електронний маркетинг (e-marketing) та електронний банкінг (e-banking). Електронні страхові послуги (e-insurance). Переваги та недоліки електронної комерції. Електронна комерція в світі. Електронна комерція в Україні. Правове регулювання електронної комерції в Україні.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 4.

Додаткова: 4, 6, 10, 11, 13.

Інтернет-ресурси: 18, 19.

Тема 10

Технологія кешбек

Теоретичні передумови кешбеку як бонусної програми для залучення клієнтів і підвищення їх лояльності. Кешбек-сервіси. Кешбек у роздрібній та інтернет-торгівлі. Кешбек у банківській сфері. Кешбек у готельному та гральному бізнесі. Специфіка схем кешбеку і їх відмінність від традиційних дисконтних схем. Джерела кешбеку та алгоритм підрахунку бонусних балів для визначення розміру винагороди учаснику.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 4.

Додаткова: 4, 6, 10, 11, 13.

Інтернет-ресурси: 18, 19.

Тема 11

Лізинг як бізнес-технологія

Сутність, зародження та розвиток лізингу. Сучасний стан ринку послуг лізингових компаній. Базові терміни і поняття. Принципи і методи надання лізингових послуг. Правові відносини між учасниками лізингової угоди. Оплата та ефективність лізингових угод. Стан та перспективи розвитку лізингових послуг в Україні та світі.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 5.

Додаткова: 6, 8, 11.

Інтернет-ресурси: 17, 22.

Тема 12 Франчайзинг як форма бізнесу

Сутність франчайзингу. Способи організації франчайзингу: субфранчайзинг, регіональний франчайзинг, франчайзинг, що розвивається. Основні форми франчайзингу: виробничий (промисловий) франчайзинг, франчайзинг розподілу, франчайзинг послуг; прямий франчайзинг, майстер-франчайзинг. Основні види франчайзингових систем: операційний франчайзинг, територіальний франчайзинг, мобільний франчайзинг, спільне володіння, дистрибуторство, обслуговування, оренда, виробництво. Переваги та недоліки франчайзингу. Можливості франчайзингу.

Рекомендована література:

Основна: 1, 5.

Додаткова: 8.

Інтернет-ресурси: 17, 25, 26.

Тема 13 Консалтинг та консалтингові послуги

Інститут консультування та ринок консалтингових послуг. Виникнення та тенденції розвитку інституту консультування. Консалтинг як елемент виробничої інфраструктури. Визначення, сутність та види консалтингової діяльності. Принципи консалтингу.

Ринок консультаційних послуг. Особливості становлення і розвитку консультаційного бізнесу в Україні. Мета, етапи та методологічні підходи консалтингу. Методи творчого пошуку альтернативних рішень.

Рекомендована література:

Основна: 1, 5.

Додаткова: 12.

Інтернет-ресурси: 17, 21.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні:

1. Грищенко І. М. Підприємницький бізнес: підруч. для студентів ВНЗ / І. М. Грищенко. - Київ : Грамота, 2016. - 519 с.
2. Рокоча В. В. Геоекономіка та глобальні стратегії українського бізнесу (антикризовий аспект): навч. посіб. / В. В. Рокоча, Б. М. Одягайло, В. І. Терехов ; ВНЗ Ун-т економіки та права "КРОК". - Київ : Ун-т економіки та права "КРОК", 2017. - 350 с.
3. Кравець Р. Б. Інформаційні технології організації бізнесу: навч. посіб. / Р. Б. Кравець, Ю. О. Серов, О. В. Марковець ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2013. - 227 с.
4. Косіло М. С. Інформаційні технології організації бізнесу: навч.-метод. посіб. для студентів спец. "Консолідована інформація" ВНЗ / М. С. Косіло ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". - Харків : Підручник НТУ "ХПІ", 2015.
5. Варналій З.С. Основи підприємництва : навч. посіб. / З.С. Варналій. – 2-ге вид., випр. і допов. – К.: Знання-Прес, 2010. – 285 с.
6. Конкуренція і підприємництво : монографія / З.С. Варналій. – Київ : Знання України, 2015. – 463с.

Додаткові:

7. Алексєєв І. В. Аутсорсингова діяльність виробничих підприємств: монографія / І. В. Алексєєв, Г. О. Партин, О. В. Дідух ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. - 151 с
8. Кузьмін О.Є. Франчайзинг: навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, Т. В. Мирончук, І. З. Салата, Л. В. Марчук ; за ред. О. Є. Кузьміна ; М-во освіти і науки України. — Київ: Знання, 2011. — 268, [4] с.
9. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. – Навч. посіб. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. –180 с.
10. Палеха Ю. І. Інформаційний бізнес: підручник / Ю. І. Палеха, Ю. І. Горбань ; Київ. нац. ун-т культури та мистецтв. - Київ : Ліра-К, 2015. - 490 с.
11. Петрова І. А. Правовий та економічний захист малого та середнього бізнесу: [посібник] / І. А. Петрова, В. А. Фурса ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Харків : НікаНова, 2015. - 241 с.
12. Попова Н. В. Управлінський консалтинг: навч. посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються в галузі знань 07 "Управління та

адміністрування" / Н. В. Попова, К. Д. Гурова ; Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. - Харків : В справі, 2016. - 305 с.

13. Саинчук А. А. Модели и методы использования аутсорсинга в управлении проектами: [монография] / А. А. Саинчук ; Одес. нац. мор. ун-т. - Одесса : ТЭС, 2015. - 175 с.

14. Федірко О. А. Теорія і практика локалізації інноваційної бізнес-діяльності в ЄС: монографія / О. А. Федірко ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2017. - 528 с.

15. Чуй І. Р. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі: навч. посіб. / Чуй І. Р., Мицак О. В. ; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. - 263 с.

16. Яцкевич І.В. Економічна діагностика: навч. посіб./І.В. Яцкевич. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2015. – 292 с.

Інтернет-ресурси:

17. Бізнес ідеї для малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ua.prostobiz.ua/>

18. European Commission — Electronic Commerce [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/boosting-e-commerce-eu>

19. Електронна комерція (проект IOIX Ukraine) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://e-commerce.com.ua/>

20. Краудсорсингу (новини, наукові статті, відео, та ін) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.crowdsourcing.org/> Crowdsourcing.org

21. Kickstarter [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kickstarter.com/>

22. Бізнес форум України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://biznet.kiev.ua/>

23. Бізнес-конструктор – майданчик для створення бізнесу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.constructor.biz.ua/>

24. Власний бізнес. Етап генерування бізнес-ідей. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://business-territory.com/>

25. Ліга. Бізнес [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://biz.liga.net/>

26. Планета бізнесу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ua.euronews.com/programs/business-planet/>